

I'm in a Subjunctive Kind of Mood

Rabbi Robert Harris

1 Samuel 1:9–17:

וַתִּקַּם חַנָּה אַחֲרַי אָכְלָה בְּשֵׁלָה וְאַחֲרַי שָׁתָה וְעָלִי הִכְהִין יֹשֵׁב עַל־הַכֹּסֶא עַל־מְזוּזַת הַיִּכָּל ה': 10 וְהָיָא מִרְת גִּפְשׁ וְהַתְּפַלֵּל עַל־ה' וּבָכָה תְּבַכֶּה: 11 וַתְּדַר נָדָר וַתֹּאמֶר ה' צְבָאוֹת אִם־רָאָה תִּרְאֶה אִ בְּעֵנַי אֲמַתְךָ וְזָכַרְתָּנִי וְלֹא־תִשְׁכַּח אֶת־אֲמַתְךָ וְנִתְתָּה לְאֲמַתְךָ זֶרַע אֲנָשִׁים וְנִתְתִּיו לָהּ כְּלִימֵי חַיִּיו וּמִוֶּרְה לֹא־יַעֲלֶה עַל־רֵאשׁוֹ: 12 וְהָיָה כִּי הִרְבִּיתָה לְהַתְּפַלֵּל לְפָנַי ה' וְעָלִי שָׁמַר אֶת־פִּיהָ: 13 וְחַנָּה הָיָא מְדַבֶּרֶת עַל־לִבָּהּ רַק שִׁפְתֶיהָ נִעוּת וְקוֹלָהּ לֹא יִשְׁמַע וַיַּחְשְׁבֶהָ עָלַי לְשִׁכְרָה: 14 וַיֹּאמֶר אֵלַיְהָ עָלִי עַד־מָתַי תִּשְׁתַּפְּרִין הַסִּירִי אֶת־יַיְגֶךָ מֵעָלֶיךָ: 15 וַתַּעַן חַנָּה וַתֹּאמֶר לֹא אֲדֹנָי אִשָּׁה קִשְׁתָּרוּחַ אֲנֹכִי וַיִּין וְשִׁכָר לֹא שָׁתִיתִי וְאֲשַׁפֵּךְ אֶת־גִּפְשִׁי לְפָנַי ה': 16 אֶל־תִּתֵּן אֶת־אֲמַתְךָ לְפָנַי בְּתַבְלִיעַל כִּי־מֵרֵב שִׁיחִי וְכַעֲסִי דְבַרְתִּי עַד־הַנְּהָה: 17 וַיַּעַן עָלַי וַיֹּאמֶר לְכִי לְשָׁלוֹם וְאַל־הִי יִשְׂרָאֵל יִתֵּן אֶת־שְׁלַתְךָ אֲשֶׁר שָׁאַלְתָּ מֵעַמּוֹ:

וַתֹּאמֶר תִּמְצָא שִׁפְחַתְךָ חַן בְּעֵינֶיךָ וְתִלְךְ הָאִשָּׁה לְדָרְפָהּ וְתֹאכֵל וּפְנִיָהּ לֹא־הִיוּ־לָהּ עוֹד: 19 וַיִּשְׁכַּמוּ בְּבֹקֶר וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ לְפָנַי ה' וַיָּשָׁבוּ וַיָּבֵאוּ אֶל־בֵּיתָם הַרְמָתָה וַיַּדַּע אֶלְקָנָה אֶת־חַנָּה אִשְׁתּוֹ וַיִּזְכְּרָהּ ה': 20 וַיְהִי לְתַקְפוֹת הַיָּמִים וַתֵּהֵר חַנָּה וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שְׁמוּאֵל כִּי מָה' שָׁאַלְתִּיו: 21 וַיַּעַל הָאִישׁ אֶלְקָנָה וְכָל־בֵּיתוֹ לְזֹבַח לָהּ אֶת־זֹבַח הַיָּמִים וְאֶת־נְדָרוֹ: 22 וְחַנָּה לֹא עָלְתָה כִּי־אָמְרָה לֹאִישָׁה עַד יִגְמַל הַנְּעַר וְהִבֵּאתִיו וְנִרְאָה אֶת־פָּנָי ה' וַיֵּשֶׁב שָׁם עַד־עוֹלָם: 23 וַיֹּאמֶר לָהּ אֶלְקָנָה אִשָּׁה עֲשִׂי הַטּוֹב בְּעֵינֶיךָ שְׁבִי עַד־גְּמֻלְךָ אִתּוֹ אֲך' יָקָם ה' אֶת־דְּבָרוֹ וְתִשָּׁב הָאִשָּׁה וְתִיַּיֵּן אֶת־בְּנָהּ עַד־גְּמֻלָּהּ אִתּוֹ: 24 וַתַּעֲלֶהּ עִמָּהּ כַּאֲשֶׁר גָּמְלָתוּ בְּפָרִים שְׁלִשָׁה וְאִיפָה אַחַת קָמַח וְנִבֵּל לֶיִן וְתִבְאֶהּ בֵּית־ה' שְׁלוֹ וְהַנְּעַר נָעַר: 25 וַיִּשְׁחָטוּ אֶת־הַנְּעַר וַיָּבִיאוּ אֶת־הַנְּעַר אֶל־עָלַי: 26 וַתֹּאמֶר בִּי אֲדֹנָי חַי נִפְשְׁךָ אֲדֹנָי אֲנִי הָאִשָּׁה הַנְּצַבֶת עִמָּכָה בְּזָה לְהַתְּפַלֵּל אֶל־ה': 27 אֶל־הַנְּעַר הַזֶּה הַתְּפַלֵּלְתִּי וַיִּתֵּן ה' לִי אֶת־שְׁאֵלְתִי אֲשֶׁר שָׁאַלְתִּי מֵעַמּוֹ: 28 וְגַם אֲנֹכִי הִשְׁאֵלְתִּהוּ לָהּ כִּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר הָיָה הוּא שְׂאוֹל לָהּ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ שָׁם לָהּ:

Rabbi Yosef Kara on 1 Samuel 1:17–18:

וַיַּעַן עָלַי וַיֹּאמֶר לְכִי לְשָׁלוֹם וְאֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יִתְּנֵן אֶת־שְׁלֹתְךָ: כמו 'שאלתך'. כאן השמר לך פן תנקש אחרי הסומים הפותרים יתן ('דוניר' בלעז), בלשון בקשה, ונמצאו עוקרין בפתרון תיבה זה כל הפרשה! שאם תפתר יתן זה לשון בקשה, נַעַן מַעְגְּלִיתָה (עיין משלי ה 6) של פרשה זו, וְלֹא תִקַּע (שם) מהו שאומר בסמוך ותלך האשה לדרכה ותאכל ופניה לא היו לה עוד - פנים זעומות. מה ראתה שלא היו לה פנים עוד? ומה ראתה שאכלה? אם מפני תפלתו שביקש: אלהי ישראל יתן את שלתך, הרבה התפללו ולא נענו! וגם כשתגיע למקרא שבסמוך: אך יקם יי את דברו (להלן, כג), אם לא תלחץ ותסמך על המדרש שאמרו רבותינו (מ"ש ג, ד) - שנה שנולד בה שמואל היה קול יוצא בעזרה: שנה זו יולד בן ושמו שמואל, והוא יושע את ישראל מכף פלשתים, ועליו תצליח רוח אלהים. וכל אשה שהיתה יולדת היתה מוציאה שמו שמואל! וכיון שגדל ורואין מעשיו אומרים: אין זה שמואל! אף חנה כשנפקדה הוציאה שמו שמואל. אמר לה אלקנה אישה: שְׁבִי עַד־גְּמֻלְךָ אִתּוֹ אֲךָ יִקָּם ה' אֶת־דְּבָרוֹ, שיצא קול בעזרה אל הילד בדבר זה - - תוכל לדחות המציקים לך.

אך דע לך, כשנכתבה הנבואה, שלימה נכתבה עם פתרונה וכל הצורך, שלא יכשלו בה דורות הבאים, וממקומו אין חסר כלום; ואין צריך להביא ראיה ממקום אחר, ולא מדרש, כי תורה - תמימה נתנה, תמימה נכתבה, ולא תתחסר כל בה, ומדרש חכמינו - כדי להגדיל תורה ויאדיר; אבל כל מי שאינו יודע פשוטו של מקרא, ונוטה לו אחר מדרשו של דבר, דומה לזה ששטפתהו שבולת הנהר ומעמקי מים מציפין, ואוחז כל אשר יעלה בידו להינצל. ואלו שם לבו אל דבר יי, היה חוקר אחר פשר דבר ופשוטו, ומוצא לקיים מה שנאמר: אם תבקשנה ככסף וכמטמונים תחפשנה אז תבין יראת יי ודעת אלהים תמצא (מש' ב, ד-ה).

כמו בכאן, שאם תפתור לכי לשלום ואלהי ישראל יתן את שאלתך, 'יתן' לעתיד, 'דוניר' בלעז, ולא לשון בקשה, שנתנבא עליה שעתיד הקדוש ברוך הוא למלאות שאלתה ששאלה ממנו. ולפי שבטחה על נבואתו, הלכה לדרכה. וזהו שחנה אומרת לעלי בסוף העניין: אל הנער הזה התפללתי ויתן יי לי את שאלתי אשר שאלתי מעמו (להלן, כז).

Andrew of St. Victor on 1 Samuel 1:17–18:

Her countenance was no more changed for worse: From the words of the priest she received such confidence that she would receive what she had requested that the color and expression of her face were no longer changed for fear of rejection. The Hebrew text does not "have 'may give,' which refers to a prayer, but 'shall give,' which refers to an affirmation, and thus the woman received confidence that she would receive what she had requested, because the high priest of God had affirmed that it would happen thus.